

VĚČNÉ OTÁZKY NAŠEHO OBORU – OSOBNÍ OHLÉDNUTÍ

V. Mornstein

Biofyzikální ústav Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity, Brno

Změna ve vedení ústavu je jistě příležitostí k zamyšlení se na oborem, respektive otázkami, kterými se někteří z nás zabývají již desítky let. Výsadou mého poněkud pokročilého věku je relativně svobodná možnost vyslovovat se právě k takovýmto otázkám.

Jednou z klíčových otázek je definování našeho oboru. Intuitivně víme, co máme v akademickém prostředí dělat, ale nedávná diskuse kolem anglického překladu názvu naší odborné společnosti nebo třeba názvu doktorského studijního programu na LF MU, společného s radiologií (Zobrazovací metody a lékařská fyzika), nám připomenula, že máme potíže s jeho názvem: lékařská biofyzika, lékařská fyzika nebo biomedicínská fyzika? Bude prezentováno několik myšlenek k tomuto problému.

V oblasti výzkumu často obtížně nacházíme styčné body mezi našimi pracovišti, ale nejasnosti máme i v oblasti pojetí výuky. Problém se týká důrazu na znalosti, tedy zda má i náš předmět být tím, kvůli němuž ti méně zdatní odcházejí z fakulty. Z této oblasti je i problém míry testového a ústního zkoušení – tento problém máme ale společný i s jinými teoretickými a preklinickými obory. Kolísání mezi testovou formou a ústním zkoušením se objevilo na naší fakultě i například na biologii či dříve farmakologii – po špatných zkušenostech s testy (a opuštění naivní představy, že zavedením testů se ušetří mnoho času učitelům) bylo obnoveno ústní zkoušení. Covidové roky nás naučily pracovat s distanční výukou, ale vedle jejích výhod těž odhalily její četná úskalí.

Třetím okruhem, k němuž mám potřebu se vyjádřit, je oblast personální. Přinejmenším všude mimo Prahu (snad) pociťujeme nedostatek mládeže se zájmem o obor. Produkce biofyziků v Brně za rok je spočitatelná na prstech jedné ruky, nečetní absolventi jsou stahováni do aplikovaného výzkumu (elektronová mikroskopie) nebo do výzkumných institucí typu CEITEC. Mladí lékaři mají zpravidla problém s fyzikou, biomedicinští inženýři jsou připravováni pro jiný druh práce, radiologických fyziků je jako šafránu. Školské pozice jsou finančně málo atraktivní, zejména pro lékaře.

Zamysleme se nad tím, co pro řešení těchto problémů můžeme udělat my sami.